

NYT OM MILJØ & UDVIKLING

September 2010 • Nr. 68

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling er et samarbejde mellem 21 danske miljø- og udviklingsorganisationer.

92-gruppen arbejder for fremme af en bæredygtig udvikling i verden.

© Kate Holt / WWF-UK

Indhold

MDG-topmødet må blive et vendepunkt for det globale udviklingssamarbejde.....	2	FN-proces som garant mod tilbageskridt ...	7
Fokus på landbrug vil nedbringe sult.....	3	Hvorfor støtter Danmark ikke et stærkere klima-mål i EU?.....	7
2015 Mål-topmødet: Der mangler et klart fokus på de mest udsatte	3	Nu kommer biobrændstoffet!.....	8
Sult på fremmarch – er Danmark klar til at gøre en forskel?	4	- Bæredygtigt eller ej	8
Ulandene kan selv finansiere 2015 Målene – hvis de får deres skatteindtægter.....	5	Mangelfuldt hollandsk forsøg på at kortlægge klimapenge.....	9
Privatsektorvækst må gå hånd i hånd med virksomhedsansvar	6	Udviklingsområdet er styrket i EU	10
		Syd-NGO'er ruster sig til COP16 i Mexico	11
		Arrangementer	12

MDG-topmødet må blive et vendepunkt for det globale udviklings-samarbejde

Af Troels Dam Christensen, koordinator for 92-gruppen

Den 20.-22. september mødes en stor del af verdens ledere i FN i New York for at diskutere de globale udviklingsmål, de såkaldte 2015 Mål – eller Millenium Development Goals (MDG). 2015 Målene har vist sig som en fremragende ramme for den internationale udviklingsindsats, og der er skabt store fremskridt indenfor en lang række områder. Det vidner om, at vi kan nå målene, hvis vi vil.

Men der er stadig væsentlige udfordringer. 925 millioner mennesker sulter, det er flere end i år 2000 og langt fra målet. Børne- og mødre dødeligheden er langt fra faldet som planlagt. Den udvikling der er opnået, er skævt fordelt, og rammebetingelserne ulige. Og de store miljøudfordringer er uløste og voksende. Det er ikke godt nok. Der må en forstærket global indsats til, hvis vi skal nå målene. Ikke mindst fra de rige lande.

“[...]hvorfor var det lettere for verdenssamfundet at blive enige om at løse de globale problemer i 90'erne end nu[...]”

MDG-topmødet dækker nemlig også over et globalt udviklingssamarbejde i krise. Handelsforhandlingerne i WTO, der skulle skabe udvikling for de fattigste, står i stampe. De globale klimaforhandlinger er i krise. Og op til MDG-topmødet er det gentagne gange blevet nævnt, at vi skal være glade, hvis bare målene fra 1990'erne bliver

genbekræftet. Hvordan kan det være – hvorfor var det lettere for verdenssamfundet at blive enige om at løse de globale problemer i 90'erne end nu, hvor vi er meget rigere og oplyste?

Et eksempel er Danmark. I 2001 ydede vi uden at kny 1 pct. af BNI i udviklingsbistand og op mod 0,5 pct. i miljøbistand. I dag har regeringen besluttet, at vi kun har råd til ca. halvdelen.

“Der er brug for, at vi igen tror på, at vi kan løse de globale udfordringer, og investerer de nødvendige ressourcer i det.”

Det er ikke godt nok med en topmødeerklæring, der som det ser ud nu, bare genbekræfter tidligere mål, men ikke beslutter tiltag, der for alvor sandsynliggør, at de så også bliver gennemført. Der er brug for, at vi igen tror på, at vi kan løse de globale udfordringer, og investerer de nødvendige ressourcer i det. MDG-topmødet må derfor blive det vendepunkt i det globale samarbejde, der skaber en fornyet indsats og tro på, at en bæredygtig udvikling for alle er mulig.

Og Danmark har en helt speciel rolle at spille, hvis vi tør tage vores globale ansvar på os.

*Se 92-gruppens positionspapir og brev til statsministeren om MDG-topmødet på:
www.92grp.dk*

Fokus på landbrug vil nedbringe sult

Af Malene Haakansson, international advocacy rådgiver, Folkekirkens Nødhjælp

Når verdens ledere mandag den 20. september mødes for at gøre status over, hvordan det går med 2015 Målene, kan de konstatere, at fattigdommen måske nok formindskes, men for verdens sultende går det stadig den forkerte vej.

Vi er på rette spor med at opnå Mål 1. A om at halvere andelen af mennesker, som lever under 1,25 USD om dagen. Derimod er andelen af sultende steget fra 842 millioner mennesker i 1990 til 925 millioner i 2010, viser de nyeste tal fra FAO. Den vækst, som mange udviklingslande har oplevet, har - hvis vi ser bort fra Østasien og Kina - ikke skaffet mad til de ekstremt fattige, der netop sulter.

”Den vækst, som mange udviklingslande har oplevet, har [...] ikke skaffet mad til de ekstremt fattige, der netop sulter.”

En af årsagerne er, at der bliver fokuseret alt for lidt på at bekæmpe sulten, der hvor de fattigste befinder sig - nemlig på landet. Over 70 procent af de ekstremt fattige bor på landet, hvor de på primitiv vis overlever ved at dyrke smålandbrug. De bruger op mod 80 procent af deres indkomst på mad.

Derfor vil fokus på småbønder og fattige på landet uden adgang til jord være dobbelt så fattigdomsreducerende som vækst uden for landbruget.

Den fattige bonde, som ofte er en enlig kvinde, vil kunne øge sin indtjening, give sine børn bedre mad og sørge for, at de får en uddannelse. Beskæftigelsen vil stige, og fødevarepriserne vil blive påvirket positivt.

Danmark og andre i-lande må derfor øge bistanden til småbønder. Denne gruppe skal have indflydelse på de nationale udviklingsplaner, og især kvinderne skal med i beslutningsorganerne fra lokalt til nationalt plan. Hvis adgangen til markeder for bøndernes produkter bliver øget, internationale handelsbarrierer bliver nedbrudt, og forskning i at forbedre produktionen i smålandbrug forbedres, kan vi vinde over sulten.

”Danmark og andre i-lande må derfor øge bistanden til småbønder.”

Sult er det mest ekstreme udtryk for dyb fattigdom og et overgreb mod menneskers grundlæggende ret til mad. At nedbringe andelen af sultende er altafgørende for, at FN's 2015 Mål bliver en succes.

2015 Mål-topmødet: Der mangler et klart fokus på de mest udsatte

Af Morten Iversen, Amnesty International Danmark

Statsminister Lars Løkke Rasmussen skriver i sit svarbrev til 92-gruppen ifm. FN-topmødet om 2015 Målene: "...Danmark

ønsker et handlingsorienteret slutdokument, der sætter de marginaliserede og mest ud-

satte i centrum med fokus på vækst og beskæftigelse...”

”FN’s generalsekretær har i sin statusrapport vist, at de mest udsatte ikke er med i ”2015 Måls-toget”, men efterlades bagude.”

Men slutdokumentet, der nu er forhandlet på plads, er diffust uden klar fokusering på de mest udsatte. Og selv om der er mange gode forslag i dokumentet, er der ikke en klar analyse af behovene for en sådan fokuseret indsats.

FN’s generalsekretær har i sin statusrapport vist, at de mest udsatte ikke er med i ”2015 Måls-toget”, men efterlades bagude. Amnestys rapporter viser, at diskrimination og eksklusion pga. etnisk identitet, kaste, race eller køn fører til systematisk udelukkelse over alt i verden. Mange steder er myndighederne korrupte og forfølger de borgere, der prøver at kæmpe for de ekskluderes

rettigheder. Eller også er myndighederne fraværende, og har overladt magten til gangstere og kriminelle f.eks. i mange slumområder.

”Der er derfor et stærkt behov for [...] en rettighedsbaseret tilgang til fattigdomsbekæmpelsen.”

De fattige bliver ikke inddraget i arbejdet med planer m.v., der skal hjælpe dem ud af fattigdommen, og de bliver ikke oplyst om deres rettigheder. Fattigdomsbekæmpelsen bliver med andre ord sjældent et folkeligt og demokratisk projekt, der mobiliserer samfundet til en fælles indsats, der kan skabe mere bæredygtige resultater.

Der er derfor et stærkt behov for, at regeringer i de vestlige lande og udviklingslandene stiller sig i spidsen for en rettighedsbaseret tilgang til fattigdomsbekæmpelsen, hvis de mest udsatte skal med ”om bord”. Det vil være en værdig opgave for Danmark.

Sult på fremmarch – er Danmark klar til at gøre en forskel?

Af Susanne Dahl, politikassistent i Mellempolkeligt Samvirke

Om få dage mødes verdens ledere i New York til FN-topmøde om 2015 Målene. En af de helt store udfordringer på topmødet bliver at nå til enighed om en strategi for, hvordan verden når målsætningen om at halvere antallet af sultne mennesker fra 1990 til 2015, så det samlede antal i 2015 ikke overstiger 420 millioner mennesker. I dag sulter 925 millioner mennesker.

Som forhandlingsleder frem til topmødet sammen med Senegal har det i høj grad været Danmarks ansvar at samle de kræfter, der skal til for at lave en målrettet indsats mod sult.

”I dag sulter 925 millioner mennesker.”

Men Danmark har ikke selv formuleret en specifik strategi for at bekæmpe sult, og regeringens paradigmeskifte mod mere privatsektorbistand kommer kun de fattige til gode, hvis strategien tager udgangspunkt i netop de fattigste og ikke forventer, at f.eks. større agrovirksomheder lader bistand og vækst ”sive ned”.

”Men Danmark har ikke selv formuleret en specifik strategi for at bekæmpe sult[...]”

En ny rapport fra ActionAid, som Mellempolkeligt Samvirke er en del af, viser, at fattigdom og sult effektivt kan bekæmpes

gennem investeringer i landbruget, som i dag udgør livsgrundlaget for 75 pct. af verdens fattige. Faktisk er vækst inden for landbruget mindst dobbelt så effektiv i forhold til at bekæmpe fattigdom som vækst i andre sektorer. Resultaterne er særligt gode, når der støttes op om småbønderne gennem for eksempel subsidier til såsæd og gødning, og når støtten fokuseres på kvinder.

Det kan stadig nås på topmødet: Lav en sultretningsplan, hvor både udviklingslande og donorlande forpligter sig til at investere massivt i bæredygtige smålandbrug med særligt fokus på kvinder.

Der skal 40 mia. dollars til årligt, siger FAO, og halvdelen skal udviklingslandene selv skaffe via statsbudgettet. Den anden halvdel skal komme fra donorer, som i de sidste årtier har nedprioriteret bistand til landbruget voldsomt.

Ulandene kan selv finansiere 2015 Målene – hvis de får deres skatteindtægter

Af Sarah Kristine Johansen, Ibis

At ulandene selv har råd til at finansiere opfyldelsen af 2015 Målene og deres egen udvikling, må da være Verdens Bedste Nyhed. Ikke bare for ulandene selv, men også for regeringsledere verden over, der oven på den finansielle krise nu endnu nøjere overvejer, hvordan de forskellige poster i finanslovene skal prioriteres i forhold til hinanden.

“Ulandene mister omkring 160 milliarder dollars årligt i tabte skatteindtægter som et resultat af multinationale selskabers illegale kapitalflugt.”

Desværre forsvinder ulandenes grundlag for at finansiere egen udvikling i dag ud af landene i svimlende fart. Ulandene mister omkring 160 milliarder dollars årligt i tabte skatteindtægter som et resultat af multinationale selskabers illegale kapitalflugt. Selskaberne flytter simpelthen gennem interne handler i koncernen, deres overskud, skabt gennem eksempelvis udvinding af ulandenes olie, mineraler og andre naturressourcer, ud af ulandene og ind i skattelylande med lav skatteprocent. 1000 milliarder dollars strømmer på denne måde årligt ud af ulandene.

Derfor må multinationale selskabers illegale kapitalflugt og skatteunddragelse i ulandene

stoppes – og det skal den danske regering være med til. Til 2015 Mål-topmødet bør Danmark derfor arbejde for, at ulandenes grundlag for selv at mobilisere penge til opfyldelse af 2015 Målene ikke undermineres.

Dette kan gøres på flere måder. Først og fremmest ved at arbejde for, at ulandenes mobilisering af egne ressourcer kommer højt på topmødets agenda.

For det andet ved at opfordre til en ændring i kravene til, hvordan multinationale selskaber aflægger deres regnskaber. Hvis disse i stedet for at aflægge ét samlet koncernregnskab som nu, aflægger regnskab for hvert land de befinder sig i, vil deres interne handel og skattebetalinger til de enkelte lande blive synlige. Det gør det muligt at afsløre brug af skattely og skatteunddragelse.

“Til 2015 Mål-topmødet bør Danmark derfor arbejde for, at ulandenes grundlag for selv at mobilisere penge til opfyldelse af 2015 Målene ikke undermineres.”

For det tredje bør Danmark til topmødet presse på for, at mere af den samlede internationale bistand går til at kapacitetsopbyg-

ge ulandenes skatteadministrationer, så ulandene kan indkræve retfærdige skatter af både borgere og virksomheder. Skatteindtægter er nemlig ulandenes penge, og de

skal bruges til at få børn i skole, reducere fattigdom og bekæmpe HIV/Aids, og ikke i stedet havne i skattely.

Privatsektorvækst må gå hånd i hånd med virksomhedsansvar

Af Morten Iversen, Amnesty International Danmark

Både fra dansk side og i slutdokumentet for FN-topmødet om 2015 Målene er der et ønske om en styrket privatsektordrevet vækst som grundlag for beskæftigelse og dermed fattigdomsbekæmpelse. Det kan der være mange gode grunde til.

”Både lokale virksomheder og mange store internationale virksomheder overtræder groft befolkningens rettigheder, der hvor de operer.”

Men støtte til og udvikling af de private virksomheder stiller store krav til alle aktører, hvis det ikke skal ende galt. Både lokale virksomheder og mange store internationale virksomheder overtræder groft befolkningens rettigheder, der hvor de operer.

Vi kender alle de mange eksempler på dårlige og farlige arbejdsforhold, farligt børnearbejde, forurening af landområder, tvangsforflytninger osv. i kølvandet på både lokal industri og udenlandske og multinationale firmaers operationer. Oven i det kommer ofte systematisk unddragelse af skattebetaling, bestikkelse af korrupte embedsmænd m.v.

Der er derfor stærkt brug for et klart fokus på virksomhedernes ansvar over for arbejdsforhold, menneskerettigheder og miljø

de steder, hvor de agerer. Det står ufatteligt svagt i slutdokumentet fra topmødet. Alt hvad der siges er: ”... *We call upon the private sector to further contribute to poverty eradication, including, by adapting its business models to the needs and possibilities of the poor. Foreign direct investment and trade, as well as public-private partnerships are important for the scaling-up of initiatives. In this connection we note the work of the United Nations Global Compact, in which companies have committed to Corporate Social Responsibility and action in support of the Millennium Development Goals.*” (Afsnit 49)

”Der er derfor stærkt brug for et klart fokus på virksomhedernes ansvar over for arbejdsforhold, menneskerettigheder og miljø[...].”

Der er derfor virkelig brug for, at der sættes yderligere styrke bag udvikling af forpligtende lovgivning for virksomheders ansvar for arbejdstagerrettigheder, menneskerettigheder og miljø. Både i udviklingslandene, i virksomhedernes hjemlande og internationalt. Og her er der stærkt brug for forbedring i forhold til de nuværende begrænsede initiativer, som hovedsageligt bygger på virksomhedernes egne gode viljer.

FN-proces som garant mod tilbageskridt

Af Torleif Jonasson, FN-forbundets generalsekretær

Hvis vi får det, som vi vil ha' det – det vil sige, hvis FN's 2015 Mål konference ender med den sluterklæring, som verden har brug for, vil der stadig være lang vej igen. Lang vej til at nå 2015 Målene - og endnu længe- re vej til at opnå en retfærdig verden, hvor ”få har for meget og færre for lidt”.

Men vi får det ikke, som vi vil ha' det. Det endelige udkast til sluterklæringen er nu ude. Noget i teksten er godt, andet ikke. Hvad der springer i øjnene, er skiftet fra et klart fokus på de fattigste og mest udsatte i alle lande til generelt at støtte udviklings- landene - hvilket så antages at forbedre livet for de fattigste.

“[...] hvis FN's 2015 Mål konference ender med den sluterklæring, som verden har brug for, vil der stadig være lang vej igen.”

Det kunne dog have været værre. Der er dem, der griner lidt af, at der i topmøde- klæringen lægges så stor vægt på referencer til tidligere vedtagelser. Man skal bare huske, at det der blev opnået i forbindelse

med 1990'ernes FN-konferencer, ville vi i dag aldrig kunne komme i nærheden af. Derfor er det så vigtigt at fastslå, at vi bygger på ”de gode, gamle beslutninger” og dermed ikke vedtager noget, der vil være et tilbageskridt.

Det er også vigtigt at erkende, at fordi processen fastholdes i regi af FN, så kan man legitimt hævde, at tidligere opnået konsensus kan være udgangspunktet for det videre arbejde.

“[...] selve teksten ikke altafgørende. Det er opfølgningen, der tæller.”

Under alle omstændigheder, er selve teksten ikke altafgørende. Det er opfølgningen, der tæller. Selv verdens bedste dokument vil være spild af papir, hvis det ikke bliver brugt. Og selv et langt fra perfekt papir kan danne basis for afgørende opfølgningsakti- viteter, hvis det bruges rigtigt. Så selv om slutdokumentet ikke er vedtaget endnu, er det på høje tid, at vi forbereder os på tiden efter højniveaumødet, og hvordan vi så reelt når 2015 Målene.

Hvorfor støtter Danmark ikke et stærkere klima-mål i EU?

Af Troels Dam Christensen, koordinator for 92-gruppen

EU's klimamålsætning om at reducere udslippet med 20 pct. i 2020 ift. 1990 er på alle måder helt utilstrækkelig. Alligevel støtter den danske regering ikke, at EU på nuværende tidspunkt hæver sit mål til 30pct..

De 20pct. er håbløst under det, videnskaben siger, er nødvendigt. Ifølge FN's klimapa-

nel skal de rige lande reducere deres driv- husgasudslip med mellem 25-40pct. i 2020 ift. 1990 for at give bare en 50pct. chance for at holde den globale temperaturstigning under de to grader, som EU selv har sat som målsætning. Det betyder, at EU sandsynlig- vis skal reducere med mindst 40pct. for at påtage sig sin rimelige andel af den nød- vendige klimaindsats.

Nye data fra Det Europæiske Miljøagentur viser samtidigt, at EU's udslip, bl.a. pga. den økonomiske krise, allerede er 17,3pct. under 1990. EU skal altså kun reducere med yderligere 2,7pct. de næste 10 år for at nå sin nuværende målsætning. Ikke ligefrem ambitiøst!

EU Kommissionens egne beregninger fra i foråret viste derfor også, at prisen for at gå til 30pct. nu ikke er større, end den oprindeligt var for 20pct. målsætningen - samt at det bedst kan betale sig at reducere nu i stedet for at vente.

“EU's klimamålsætning [...] er på alle måder helt utilstrækkelig. [...] Alligevel fastholder den danske regering, at EU ikke skal hæve sin målsætning[...].”

Også for at sikre EU's fremtidige konkurrenceevne, udvikling og eksport af bæredygtige teknologier og skabelse af nye arbejdspladser, er det afgørende med mere ambitiøse EU mål. Uambitiøse EU-mål er

ikke mindst til skade for Danmark, hvor klimarigtig teknologi udgør en forholds-mæssig stor del eksporten.

“På den måde er den danske regering med til at forhindre, at EU lever op til sit klimaansvar [...]”

For nylig har ministre fra Frankrig, Tyskland og Storbritannien udtalt, at EU bør gå til 30pct. med det samme. Alligevel fastholder den danske regering, at EU ikke skal hæve sin målsætning, før andre lande gør lignende, og der indgås en global klimaaf-tale. Desværre er udsigterne til en sådan aftale i øjeblikket meget usikre. På den måde er den danske regering med til at forhindre, at EU lever op til sit klimaansvar og samtidigt sikrer den grønne erhvervsudvikling, som EU og ikke mindst Danmark skal leve af i fremtiden. Det er hverken bæredygtigt eller klogt.

Se 92-gruppens brev til statsministeren om sagen på www.92grp.dk

Nu kommer biobrændstoffet! - Bæredygtigt eller ej

Af Dan Belusa, Greenpeace

Erkendelsen af, at biobrændstoffer fører til afskovning og fødevarerkrise, har medført sproglige rettelser. Det kaldes nu *bæredygtige biobrændstoffer*, men selve biobrændstofpolitiken fastholdes. EU's bæredygtighedskriterier for biobrændstoffer svarer til, at en spritbilist husker sikkerhedsselen.

Grundlæggende ændrer bæredygtighedskriterierne intet ved det uansvarlige i handlingen. CO2-mæssigt er ændringer i arealanvendelse (afskovning) den alvorligste konsekvens af øget brug af biobrændstoffer. Når der ryddes skov frigives CO2. Det medregnes bare ikke. Med EU's beregningsmetode giver soja-diesel f.eks. 50pct. CO2-reduktion, men når den indirekte CO2

effekt medregnes, er soja-diesel fire gange værre end fossilt brændstof.

“EU's bæredygtighedskriterier for biobrændstoffer svarer til, at en spritbilist husker sikkerhedsselen.”

EU's bæredygtighedskriterier kræver, at biobrændstoffer dyrkes på eksisterende landbrugsjord. I praksis betyder det blot, at biobrændstofferne overtager markerne, mens produktion af fødevarer flyttes til nyskovede arealer. For klimaet og verdens skove yder bæredygtighedskriterierne derfor ikke reel beskyttelse. Problemet skyldes *ikke*, at kriterierne er for dårlige. Det skyldes de volumener, som EU vil skulle bruge.

”Regeringen synes desværre at have valgt, at reduktionsforpligtelsen skal gennemføres med mere biobrændstof.”

Hvis formålet er at løse transportsektorens CO₂-problem, er det derfor tåbeligt at udskifte brændstoffet med bio. Det er motorerne der skal udskiftes fra forbrændingsmotorer til el-motorer.

Bæredygtighedskriterierne gør som sagt ikke biobrændstoffer bæredygtige. Men det er alligevel topmålet af tåbelighed, at Danmark, via fritagelse for CO₂-afgift, uddeler statsstøtte til alle biobrændstoffer. Afgiftsfritagelsen, til en værdi af ca. 170 mio. om året, tilfalder alle biobrændstoffer, uanset CO₂, afskovning og fødevarerkriser. Det kræves end ikke, at biobrændstoffet opfylder EU's bæredygtighedskrav. Nepenthes, WWF, Mellemløst Samvirke og Greenpeace har derfor foreslået en omlægning af afgiftsfritagelsen.

Ændret tildeling af statsstøtte løser dog ikke det grundlæggende volumenproblem. Biobrændstof forbruget bliver nu potentielt tredoblet. Ifølge eksisterende biobrændstoflov skal 5,75pct. af energiind-

holdet i alt brændstof erstattes med biobrændstof. (10,2PJ).

Med den kommende ændring af biobrændstofloven gennemføres brændstofkvalitetsdirektivet, som kræver 6 pct. reduktion i drivhusgasudledning fra brændstoffet. Det krav kan opnås på fornuftige måder gennem CO₂ effektivisering af produktionsvejen for fossilt brændstof eller med flere el-biler.

Regeringen synes desværre at have valgt, at reduktionsforpligtelsen skal gennemføres med mere biobrændstof. At opnå 6pct. drivhusgas-reduktion vha. biobrændstoffer med 35pct. drivhusgas-reduktion kræver en tredobling af biobrændstofvolumen (30PJ) i forhold til biobrændstoflovens 10PJ. Det vil begejstre landbrugslobbyismen, bilindustrien og benzinselskaberne, men det er totalt uansvarlig politik med hensyn til, at reducere CO₂ og undgå fødevarerkriser og afskovning.

Se fælles høringssvar om ovenstående på www.greenpeace.org/denmark/press/rapporter-og-dokumenter

Mangelfuldt hollandsk forsøg på at kortlægge klimapenge

Kirsten Auken, politisk rådgiver & klimarådgiver, Folkekirkens Nødhjælp

30 milliarder klimadollars til ulandene i 2010-2012. Det var et af de få konkrete resultater af COP15, som det kom til udtryk i Copenhagen Accord. Her siges det også, at pengene skal være ”nye og additionelle” – altså ikke må tages fra ulandsbistanden eller andre tidligere bevillinger. EU har påtaget sig at bidrage med 2,4 milliarder euro om året i 2010-2012.

Men indtil nu er det ikke gået så godt med at leve op til løfterne fra Copenhagen Accord – især ikke når det kommer til, at pengene skal være nye. Hvad vi har set indtil

nu har stort set kun været genbrugte bi-standsmidler. Det gælder også de danske klimapenge.

”[...]indtil nu er det ikke gået så godt med at leve op til løfterne fra Copenhagen Accord – især ikke når det kommer til, at pengene skal være nye.”

På klimamødet i Bonn i juni fremlagde EU en foreløbig rapport om de hurtige klimamidler. Rapporten led under stor mangel på gennemsigtighed både mht. hvor pengene kommer fra, hvordan de bliver kanaliseret,

og hvordan de bliver brugt. Den manglende gennemsigtighed er et generelt problem.

”Det burde ligge lige til højrebænet for en dansk regering [...] at presse på for øget gennemsigtighed i EU.”

I et forsøg på at rette op på noget af uklarheden, har den hollandske regering lanceret en ny hjemmeside www.faststartfinance.org der vil kortlægge hvilke lande, der bidrager med hurtig klimafinansiering, og hvilke lande der modtager. Indtil videre er seks EU-lande og Norge på listen over bidragsydere – og Danmark er et af disse lande.

I forbindelse med lanceringen af hjemmesiden har NGO-netværket Eurodad budt initiativet velkommen, men samtidigt påpeget, at det ikke lever op til bare minimumskravene til gennemsuelighed. De europæiske regeringer opfordres til at bygge på det hollandske initiativ og gå i spidsen med at give transparente og udtømmende informationer om udbetalingen af klimapengene. Det burde ligge lige til højrebænet for en dansk regering, der siger, at den vil gå i spidsen med klimafinansiering, at presse på for øget gennemsigtighed i EU. Og det ville pynte på troværdigheden, hvis de danske penge ikke blev taget fra ulandsbistanden.

Udviklingsområdet er styrket i EU

Af Laust Leth Gregersen og Morten Emil Hansen, hhv. policy officer og sekretariatsleder i Concord Denmark

Efter en lang og hård magtkamp i foråret, kunne Europa-parlamentet i begyndelsen af juli vedtage en aftale om EU's fælles udenrigstjeneste (EEAS). EU's fælles udenrigstjeneste, som allerede etableres i dette efterår, får sit eget hovedkvarter i Bruxelles og ikke mindre end 6000 ansatte med ansvar for mere end 130 EU-delegationer rundt om i verden. Den øverste chef for EEAS er Catherine Ashton, som samtidig er formand for Udenrigsrådet (FAC), der består af EU-landenes udenrigsministre.

”Aftalen om EEAS samler for første gang udviklingsområdet under samme hat og giver på papiret den stærkeste udviklingskommissær nogensinde.”

Aftalen om EEAS samler for første gang udviklingsområdet under samme hat og giver på papiret den stærkeste udviklingskommissær nogensinde. Andris Piebalgs, EU's udviklingskommissær, får fremover ansvaret for strategi, allokering og implementering af de to vigtigste instrumenter DCI (Development Cooperation Instrument) og EDF (European Development Fund) med et samlet budget på godt 40 mia. EUR. Dertil kommer, at Piebalgs skal lede

EU's udviklingsindsats i alle EU's partnerlande, herunder udviklingsbistanden til Asien og Latinamerika.

I det oprindelige forhandlingsudspil fra Catherine Ashton var udviklingskommissæren dog kun tiltænkt en implementerende rolle, og det udvidede mandat skyldes i høj grad et målrettet lobbyarbejde fra Concord Europe, som gennem tæt kontakt til de tre chefforhandlere fik alle overbevist om nødvendigheden af en selvstændig udviklingspolitik. Der er dog forsat mange uafklarede spørgsmål, som sandsynligvis først vil falde på plads efter etableringen af den fælles udenrigstjeneste.

”[...]det udvidede mandat skyldes i høj grad et målrettet lobbyarbejde fra Concord Europe, som [...] fik alle overbevist om nødvendigheden af en selvstændig udviklingspolitik.”

Samtidig har EU Kommissionens formand José Barroso annonceret en række nye strategiproceser, som potentielt får stor indflydelse på EU's fremtidige prioritering. ”Global Europe” strategien, som forventes klar i et udkast i løbet af efteråret, vil være ram-

men for en ny overordnet vision for EU's fremtidige globale rolle. Men også EU's udviklingspolitik og den europæiske konsensus om udvikling vil sandsynligvis blive udsat for en større revision i det kommende år. EU Kommissionen forventes at præsentere en ny grøn bog for EU's fremtidige udviklingspolitik i oktober måned. Strategiprocesserne bliver dermed Andris

Piebalgs svendestykke, og vil for alvor vise om udviklingsområdet i praksis er blevet styrket i EU.

Syd-NGO'er ruster sig til COP16 i Mexico

Af Peter With, programkoordinator 92-gruppen

”Vi mærker klimaforandringerne nu – de truer os på livet; det haster med en international klimaafteale”. Det var hovedbudskabet, da 50 NGO-repræsentanter fra udviklingslandene mødtes i Mexico City i fra 7. – 10. september for sammen at forberede sig til COP16 klimamødet i Cancun i Mexico.

”I en Syd-dagsorden er det en vigtig erkendelse, at også de nye vækstøkonomier må bidrage, hvis klimaproblemet skal løses[...].”

Både repræsentanter for de mest sårbare lande - som de afrikanske og de små østater - og for de nye vækstøkonomier i Kina, Indien og Mexico blev enige om, at ”retten til udvikling er ikke retten til at forurene” og at ”alle lande bør bidrage med deres fair andel for at sikre, at den globale temperaturstigning holdes under 1,5C i forhold til førindustrielt niveau”.

I en Syd-dagsorden er det en vigtig erkendelse, at også de nye vækstøkonomier må bidrage, hvis klimaproblemet skal løses - selvom de udviklede lande med deres meget høje udledninger per person, har et historisk ansvar og må gå forrest. Der var også enig-

hed om, at de udviklede lande har ansvar for at sikre tilstrækkelig finansiering til udviklingslandenes klimatilpasning og ”low-carbon development”.

”Drøftelserne afspejlede stor frustration over dødvandet i klimaforhandlingerne, hvor ingen lande går i spidsen, og alle venter på de øvrige[...].”

Workshoppen var arrangeret af det internationale klima NGO-netværk CAN samt WWF og Greenpeace – med finansiering fra bl.a. 92-gruppen. Workshoppen havde til formål at udvikle en fælles strategi mod COP16 i Cancun ud fra et Syd-perspektiv.

Drøftelserne afspejlede stor frustration over dødvandet i klimaforhandlingerne, hvor ingen lande går i spidsen, og alle venter på de øvrige – navnlig over den fastlåste situation i USA. Det blev bl.a. besluttet også at arbejde på klimadagsordenen i fora som f.eks. den Afrikanske Union, det Sydasiatiske regionale samarbejde (SAARC) og tilsvarende regionale fora. Desuden vil man fremme kapacitetsopbygning og regionalt samarbejde mellem NGO'erne.

ARRANGEMENTER

Tirsdag 12. oktober
Kl. 14.00 – 18.00
Kantinen hos Grøntmij/Carl Bro
Granskoven 8
2600 Glostrup

Klimakommissionens rapport – fra skrivebord til arbejdsbord
ved Kathrine Richardson, Per Meilstrup, Jørgen Henningsen m.fl.
Yderligere information: www.ecocouncil.dk og www.energiforumdanmark.dk.

2. tirsdag i måneden
kl. 17.00-19.00
Hvor: En cafe i København
(Se: www.greendrinks.org.)

Green Drinks København
I over 300 byer verden over mødes folk med interesse for miljø til en månedlig uformel komsammen kaldet Green Drinks. Hensigten er at skabe netværk på tværs af NGO'er, industri, universiteter og andre med interesse for miljø, bæredygtighed og CSR. Mange mennesker har på denne måde udvekslet erfaringer, fundet jobs, skabt netværk, m.v.
Pris: Gratis, men tilmelding modtages gerne: greendrinks.cph@gmail.com
Yderligere oplysninger: Kontakt Anders Knudsen: 2239 0103

Øko-kalenderen på Øko-info
Nyt om grønne og økologiske arrangementer fra hele landet på:
www.eco-info.dk

Redaktion

Dette nummer af nyhedsbrevet er redigeret af Troels Dam Christensen, 92-gruppen og Anne Liv Eberlein, WWF Verdensnaturfonden

Tidligere numre kan ses på www.92grp.dk
Ønsker du at til- eller afmelde nyhedsbrevet, send en mail til: 92-gruppens_nyhedsbrev@wwf.dk

92-gruppen
c/o Care Danmark
Nørrebrogade 68 B
2200 København N
T 35 24 50 90
E 92grp@92grp.dk